

TECHNIKI POŁOŻNICZE I PROWADZENIE PORODU

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/ 2023
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 2 lipca 2019)	Nauki o zdrowiu
Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny)	Praktyczny
Poziom kształcenia (I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)	I stopnia
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy/kierunkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się (egzamin/zaliczenie)	Zaliczenie Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e (oraz adres/y jednostki/jednostek)	Zakład Dydaktyki Ginekologiczno – Położniczej, ul. Litewska 14/ 16

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	NZG - dr n. med. Grażyna Bączek
Koordinator przedmiotu <i>(tytuł, imię, nazwisko, kontakt)</i>	mgr Anna Durka Zakład Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej WUM anna.durka@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus <i>(imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)</i>	mgr Anna Durka Zakład Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej WUM anna.durka@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Beata Szyber- położna dr Agnieszka Nowacka- położna dr Barbara Mazurkiewicz- położna dr Mariola Błachnio- położna mgr Magdalena Krauze- położna dr Agnieszka Iwan- położna dr Małgorzata Stefaniak- położna mgr Magdalena Witkiewicz- położna mgr Anna Durka- położna mgr Joanna Kiełbasińska dr Sabina Stadnicka- położna mgr Zuzanna Zawadzka- położna

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok, I i II semestr II rok, III i IV semestr III rok V semestr	Liczba punktów ECTS	32,5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		12 NZG	
Seminarium (S)		31 NZG	2

Ćwiczenia (C)	104 NZG	4
e-learning (e-L)	12 NZG (wykłady)	0,5
Zajęcia Praktyczne (ZP)	360	12
Praktyka zawodowa (PZ)	360	13
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	50	1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Omówi podstawy anatomiczne warunkujące przebieg porodu.
C2	Zastosuje poprawną terminologię przyjętą w działaniach związanych z porodem.
C3	Scharakteryzuje mechanizm porodu fizjologicznego i patologicznego.
C4	Określi warunki oraz zasady odbycia porodu naturalnego oraz omówi znaczenie hormonów warunkujących jego przebieg
C5	Pozna zasady i sposoby przeprowadzania badania rodzącej i jej dziecka w warunkach symulowanych
C6	Określi usytuowanie płodu w macicy warunkujące przebieg porodu.
C7	Rozpozna stan ogólny, położniczy i emocjonalny kobiety oraz stan płodu w warunkach symulowanych i szpitalnych.
C8	Przedstawi przebieg porodu w warunkach symulowanych i szpitalnych z uwzględnieniem przygotowanego planu porodu oraz zaleceniami WHO.
C9	Określi stopień ryzyka ciążowego i porodowego.
C10	Scharakteryzuje odpowiednie standardy opieki niezbędne do przyjęcia porodu fizjologicznego i patologicznego.
C11	Pozna zasady współuczestnictwa w procesie leczenia, diagnozowania i rehabilitacji rodzącej
C12	Podejmie działania pielęgnacyjne, diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne zgodnie z kompetencjami położnej w warunkach pracowni położniczej i w warunkach szpitalnych
C13	Przyjmie poród lub asystuje przy nim w warunkach symulowanych i szpitalnych zgodnie

	z obowiązującym standardem opieki okołoporodowej.
C14	Wspiera rodzicą i osobę towarzyszącą w przebiegu porodu.
C15	Rozpozna patologię przebiegu porodu w pracowni umiejętności i zaplanuje stosowne działania zgodne z kompetencjami położnej.
C16	Udokumentuje stan kobiety i jej dziecka oraz podjęte działania w dokumentacji przebiegu porodu i procesu pielęgnowania.
C17	Pozna organizację pracy położnej w zespole terapeutycznym w warunkach typowych dotyczących matki i dziecka uwzględniającym bezpieczne macierzyństwo.
C18	Zaplanuje działania edukacyjne w stosunku do kobiety i osób towarzyszących (wspierających) z uwzględnieniem stopnia ich przygotowania do porodu w Szkole Rodzenia.
C19	Określi stopień ryzyka ciążowego i porodowego
C20	Scharakteryzuje odpowiednie rekomendacje opieki niezbędne do przyjęcia porodu patologicznego
C21	Wykona zabiegi pielęgnacyjne, diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne zgodnie z kompetencjami położnej w warunkach pracowni położniczej
C22	Wykona zabiegi pielęgnacyjne, diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne zgodnie z kompetencjami położnej w warunkach pracowni położniczej
C23	Rozpozna patologię przebiegu porodu w pracowni umiejętności i zaplanuje stosowne działania zgodne z kompetencjami położnej.
C24	Wspiera rodzicą i osobę towarzyszącą w przebiegu porodu.
C25	Udokumentuje stan kobiety i jej dziecka oraz podjęte działania w dokumentacji przebiegu porodu

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia	Efekty w zakresie

Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

D.W1	Zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, porodu przedwczesnego I porodu patologicznego oraz zasady prowadzenia I przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych
D.W2	Mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni I tylny) w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej I porodów bliźniaczych
D.W3	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej;
D.W4	zadania położnej podczas porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego
D.W5	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (krwotoki położnicze, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);
D.W6	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu porodowego;
D.W7	standardy prowadzenia porodu przez położną zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi;
D.W8	zasady opieki nad noworodkiem po porodzie;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U2	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U3	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U4	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U5	ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U6	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu siłami natury;

D.U7	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu oraz interpretować wyniki tej oceny, w tym wykonywać badanie KTG i interpretować jego wynik oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania KTG;
D.U8	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;
D.U9	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I stopnia;
D.U10	przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
D.U11	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej
D.U13	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);
D.U14	Wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
K2	Przestrzegania praw pacjenta
K3	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K4	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonane czynności zawodowe
K5	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K6	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
ĆWICZENIA		
ĆW1 - NZG	Budowa miednicy kostnej. Treści kształcenia: T1- podział miednicy na miednicę mniejszą i większą; T2- budowa kości miednicznych, kości krzyżowej i kości guzicznej; T3- pomiary zewnętrzne miednicy kostnej; T4- położenie i kształt czworoboku Michaelisa; T5- nieprawidłowe kształty czworoboku Michaelisa a budowa miednicy kostnej	C.W1, D.U1
ĆW2 - NZG	Budowa kanału rodnego- płaszczyzny przestrzenie wymiary Treści kształcenia: T1- Budowa kanału rodnego (przestrzenie, płaszczyzny); T2- Przestrzeń wchodu (wymiar prosty płaszczyzny wchodu, wymiar poprzeczny płaszczyzny wchodu, wymiar skośny płaszczyzny wchodu: skośny lewy, skośny prawy); T3- Przestrzeń próżni (wymiar prosty płaszczyzny próżni, wymiar poprzeczny płaszczyzny próżni); T4- Przestrzeń cieśni (wymiar prosty płaszczyzny cieśni, wymiar poprzeczny płaszczyzny cieśni), T5- Przestrzeń wychodu (wymiar prosty płaszczyzny wychodu, wymiar poprzeczny płaszczyzny wychodu); T6- Oś kanału rodnego; T7- Głębokość miednicy.	D.W1, D. U1
ĆW3 - NZG	Budowa I wymiary . Treści kształcenia: T1- Budowa płodu – części duże i części drobne; T2- Charakterystyczne części główki płodu; T3- Budowa czaszki donoszonego płodu; T4- Przebieg szwów części mózgowej czaszki – strzałkowego, czołowego, wieńcowych, węglowego; T5- Położenie ciemiączek – przedniego, tylnego i bocznych; T6- Przebieg płaszczyzn na główce płodu w zależności od jej wstawiania się do kanału rodnego (podpotyliczno-ciemiieniowej, czołowo-potylicznej, bródkowo-potylicznej, tchawiczko/gnykowo/ciemiieniowej); T7- Wymiary i obwody poszczególnych płaszczyzn; T8- Definicja płaszczyzny miarodajnej; T9- Przebieg wymiarów poprzecznych główki – dużego i małego; T10 – Ruchomość kręgosłupa płodu a przebieg porodu	D.W1, D.U1
ĆW4 – NZG	Usytuowanie płodu w macicy . Treści kształcenia: T1- Definicja główki ustalonej; T2- Pojęcie punktu prowadzącego; T3- Termin „wstawianie się” części przodującej; T4- Położenie płodu – podłużne/główkowe, miednicowe/skośne i poprzeczne; T5- Ustawienie płodu pierwsze i drugie – odmiana przednia A i tylna B; T6- Ustawienie płodu w położeniach skośnych i poprzecznych – lewe i prawe; T7- Odmiany ustawienia płodu w	D.W1, D.U1

	położeniach poprzecznych – przednia, tylna, górna, dolna; T8- Ułożenie płodu – przymusowe i dowolne; T9- ułożenie przygięciowe i odgięciowe; T10- Rodzaje łożen odgięciowych – wierzchołkowe, ciemieniowe, czołowe, twarzyczkowe; T11- Położenie miednicowe łożenie zupełne; T12- Położenie miednicowe łożenie niezupełne – pośladowe, łożenie kolankowe zupełne i niezupełne; T13- Nieprawidłowe usytuowanie płodu stanowiące przeciwwskazanie do porodu drogami i siłami natury; T14- Wysokość dna macicy w poszczególnych tygodniach ciąży	
ĆW5 – NZG	Ocena usytuowania płodu w macicy na podstawie badania zewnętrznego- chwyty Leopolda. Pomiary zewnętrzne miednicy Treści kształcenia: T1- Badanie zewnętrzne kobiety ciężarnej i rodzącej: pomiary zewnętrzne miednicy, pomiary obwodu brzucha i wysokość dna macicy; T2- Badanie zewnętrzne za pomocą I, II, III, IV chwyty Leopolda; T3- Dodatkowe chwyty uzupełniające badanie zewnętrzne: ocena niewspółmierności porodowej, ocena wysokości pierścienia skurczowego i bruzdy szyjnej płodu.	D.W1, D. U1
ĆW6 – NZG	Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym- ułożeniu przygięciowym potylicowym przednim Treści kształcenia: T1- Zwroty główki wewnętrzne i zewnętrzne w mechanizmie porodu w położeniu podłużnym główkowym, ułożeniu przygięciowym potylicowym przednim; T2- definicja główki ustalonej; T3- Mechanizm rodzenia się barków.	D.W1, D.W2, D.U10
ĆW7 – NZG	Ocena postępu porodu na podstawie badania zewnętrznego I wewnętrznego Treści kształcenia: T1- Wskazania i przeciwwskazania do badania wewnętrznego; T2- Plan badania wewnętrznego: oglądanie sromu i przedsionka pochwy, ocena części pochwowej macicy, ocena stanu pęcherza płodowego, ocena części przodującej, ocena kanału rodnego; T3- Rozwieranie się szyjki macicy w zależności od tego czy kobieta jest pierworódką czy wieloródką; T5- Ocena postępu porodu na podstawie badania położniczego zewnętrznego.	D.U1, D.U6
ĆW8 - NZG	Mechanizm porodu, rozpoznawanie I postępowanie w przypadku porodów powikłanych: odmiana tylna łożenia potylicowego, nieosiowe wstawianie główki, niskie poprzeczne ustawienie główki, wysokie proste stanie główki . Treści kształcenia: T1- Mechanizm porodu powikłanego odmianą tylną łożenia potylicowego; T2- Mechanizm porodu powikłanego nieosiowym wstawieniem się główki; T3- Mechanizm porodu powikłanego niskim poprzecznym ustawieniem główki; T4- Mechanizm porodu powikłanego wysokim prostym	D.W1, D.W2, D.U6

	wstawieniem się główki; T5- Postępowanie położnicze w sytuacji rozpoznania porodów powikłanych nieprawidłowym wstawieniem się główki	
ĆW9 – NZG	Mechanizm porodu, rozpoznawanie i postępowanie w przypadku porodów w ułożeniach odgięciowych: wierzchołkowym, ciemieniowym, czołowym i twarzyczkowym . Treści kształcenia: T1- Mechanizm porodu w ułożeniu wierzchołkowym; T2- Mechanizm porodu w ułożeniu ciemieniowym; T3- Mechanizm porodu w ułożeniu czołowym; T4- Mechanizm porodu w ułożeniu twarzowym; T5- Zwroty główki pokonującej kanał rodny matki zgodnie z osią kanału rodnego w trakcie porodów w ułożeniach odgięciowych	D.W1, D.W2, D.U1
ĆW10 – NZG	Ćwiczenie umiejętności rozpoznawania nieprawidłowych usytuowań i ułożeń główki płodu	D.W1, D.W2, D.U1
ĆW11 – NZG	Budowa mięśni dna miednicy, teoretyczne podstawy zaopatrywania tkanek miękkich kanału rodnego Treści kształcenia: T1- Budowa dna miednicy- mięśnie wchodzące w skład poszczególnych warstw; T2- Transformacja mięśni dna miednicy w porodzie; T3- Funkcje dna miednicy; T4- Zasady prowadzenia II okresu porodu z ochroną krocza; T5- Stopnie pęknięć krocza w zależności od rodzaju uszkodzeń.	D.W1, D.W2, D.U1
ĆW12 – NZG	Szycie krocza w praktyce, zasady zakładania i zdejmowania szwów Treści kształcenia: T1- Technika nacięcia krocza: pośrodkowo, bocznie, pośrodkowo-bocznie; T2- Tkanki i mięśnie, które ulegają uszkodzeniu w trakcie zabiegu nacięcia krocza; T3- Sposoby znieczulenia do zabiegu szycia krocza; T4- Sposoby zaopatrywania rany powstałej w wyniku nacięcia krocza: szew ciągły, pojedynczy, śródskórny; T5- Szycie rany krocza w zależności od tkanki: śluzówka, mięśnie, skóra.	D.U8, D.U9
ĆW13 – NZG	Analiza i interpretacja zapisów KTG- planowanie postępowania Treści kształcenia: T1- Analiza zapisów KTG z uwzględnieniem czynności serca płodu oraz napięcia mięśnia macicy; T2- Wyniki analizy zapisów KTG z uwzględnieniem sytuacji położniczej; T3- Rokowanie w zależności od uzyskanych wyników KTG oraz planowanie postępowania położniczego.	D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, D.U12
ĆW14 – NZG	Obserwacja rodzącej, prowadzenie I, II, III i IV okresu porodu Treści kształcenia: T1- Okresy porodu; T2- Postępowanie położnej w poszczególnych okresach porodu z uwzględnieniem: oceny stanu ogólnego kobiety rodzącej i rodzącego się dziecka, oceny stanu położniczego, zaspokojenia potrzeb; T3- Aktywne prowadzenie porodu a poród aktywny; T4- Łagodzenie	D.U1, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7, D.U8, D.U14

	bólu porodowego; T5- Zachowanie kobiety w czasie porodu będące następstwem jego przebiegu; T6- Parcie; T7- Ochrona i nacięcie krocza; T8- Przyjęcie porodu; T9- Kontakt ciała do ciała między matką a dzieckiem po porodzie; T10- Okres łożyskowy; T11- Czas intensywnego nadzoru nad matką i dzieckiem.	
ĆW15 – NZG	Prowadzenie dokumentacji- partogram, karta gorączkowa położnicza, historia położnicza Treści kształcenia: T1- Dokumentowanie przebiegu porodu; T2- Dokumentowanie przebiegu porożu; T3- Dokumentowanie pobytu matki i dziecka w szpitalu	D.U8
ĆW16 – NZG	Dokumentowanie procesu pielęgnowania w Sali porodowej Treści kształcenia: T1- Cechy procesu pielęgnowania; T2- Etapy i fazy procesu pielęgnowania; T3- Źródła i metody pozyskiwania danych o pacjentce; T4- Cele w procesie pielęgnowania; T5- Plan opieki nad pacjentką w procesie pielęgnowania; T6- Kryteria oceny procesu pielęgnowania; T7- Plan opieki nad rodzącą z fizjologicznym przebiegiem porodu; T8- Plan opieki nad wybraną rodzącą w porodzie fizjologicznym.	D.W1, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8 D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7D.U8, D.U9, D.U10, D.U13, D.U14
	<i>seminaria</i>	
S1 – NZG	Wytyczne WHO dotyczące opieki okołoporodowej. Poród naturalny. Wytyczne WHO dotyczące postępowania podczas porodu „Poród nie jest chorobą”; Opieka nad kobietą w czasie porodu normalnego – Raport WHO z roku 1997 r.;- Rola położnej w opiece nad kobietą rodzącą, jej rodzącym się dzieckiem i rodziną; Konsekwencje związane z eliminacją grupy zawodowej położnych z organizacji ochrony zdrowia dla zdrowia matek i dziecka	D.W1, D.U3
S2-NZG	Poród rodzinny. Bezpieczne macierzyństwo. Poród jako wydarzenie wieloaspektowe; Kobieta i dziecko jako podmiot porodu; Prawa kobiety rodzącej w szpitalu; Oczekiwania (żądania) kobiety rodzącej; Warunki odbycia bezpiecznego porodu w szpitalu.	D.U6, D.U8
S3-NZG	Psychoprofilaktyka porodu. Definicje psychoprofilaktyki; Cele psychoprofilaktyki; Psychoprofilaktyka w odniesieniu do porodu; Triada Read’a, odwrócona triada Read’a; Efekty realizacji zadań psychoprofilaktyki; Rola i zadania położnej w psychoprofilaktyce.	D.W6, D.U4
S4-NZG	Szkoła rodzenia formą edukacji osób oczekujących narodzin dziecka. Definicja i rodzaje Szkół Rodzenia w Polsce; Prekursorzy Szkół rodzenia; Płaszczyzny komunikacji w edukacji przedporodowej; Dwa nurty przygotowania do porodu; Zadania Szkoły Rodzenia; Oczekiwania rodziców w przygotowaniu do porodu; Położna jako nauczyciel i lider grupy w Szkole Rodzenia;	D.U5, D.U3, D.U4, D.W6, D.W7, D.W8

	Czynniki wpływające na skuteczność procesu dydaktycznego w Szkole Rodzenia.	
S5-NZG	Hormony w porodzie. Czynniki mające wpływ na rozpoczęcie mechanizmu porodu – rola organizmu matki i płodu; dojrzałość dziecka a poród; Wpływ stresu i hormonów stresu na przebieg porodu; Znaczenie fizjologiczne bólu porodowego z uwzględnieniem wydzielania oksytocyny, endorfin i zaangażowania całego układu nerwowego kobiety rodzącej; Mechanizm wydzielania endorfin oraz ich biologiczne znaczenie dla matki i dziecka; Współdziałanie między układem współczulnym i przywspółczulnym układu autonomicznego; Poród instynktowny – rola emocji w porodzie; Rola nowej kory mózgowej Neocortex w porodzie	D.U3, D.U4, D. U5
S6-NZG	Poród aktywny. Treści kształcenia: Definicja porodu aktywnego; Zadaniowe podejście do porodu; Przygotowanie do porodu aktywnego; Pozycje korzystne, pozycje niekorzystne; Zalety porodu w pozycji pionowej; Zaburzenia fizjologii procesu rodzenia; Konsekwencje pozycji na plecach w czasie porodu; Aktualne doniesienia dotyczące postępowania okołoporodowego w opracowaniach studentów.	D.W3, D.W6, D.W7
II ROK WYKŁADY		
W1 – NZG	Położenie miednicowe – przyczyny, postępowanie, decyzja co do drogi porodu. T.K. - Przyczyny występowania. Rodzaje położenia miednicowego. Diagnostyka związana z wyborem najbezpieczniejszego sposobu ukończenia ciąży i porodu. Decyzja co do czasu i drogi ukończenia ciąży i porodu. Powikłania związane z porodem drogami natury w położeniu miednicowym.	D.W1, D.W2, D.W4, D.W7
W2-NZG	Obroty położnicze. T.K. - Definicja obrotu położniczego zewnętrznego i wewnętrznego. Wskazania i przeciwwskazania do wykonania obrotu. Warunki jakie muszą być spełnione do wykonania obrotu. Przygotowanie ciężarnej i sprzętu do wykonania obrotu zewnętrznego. Przygotowanie rodzącej i sprzętu do wykonania obrotu wewnętrznego. Korzyści jakie wynikają z wykonania obrotu. Zagrożenia i powikłania związane z wykonaniem obrotu zewnętrznego i wewnętrznego.	D.W1, D.W2, D.W5
W3 – NZG	Zahamowanie postępu porodu, zaburzenia czynności skurczowej.T.K.- Patomechanizm zaburzeń. Czynniki wpływające na zahamowanie postępu porodu- rozpoznawanie przyczyn. Naturalne i farmakologiczne sposoby stymulacji czynności skurczowej. Zasady prowadzenia stymulacji. Hiperstymulacja mięśnia macicy	D.W3, D.W4

W4 – NZG	Cięcie cesarskie – wskazania, rodzaje, technika wykonania. T.K. - Definicja cięcia cesarskiego. Cięcie cesarskie planowe i w trybie pilnym. Wskazania do cięcia wg wytycznych PTG. Rodzaje cięć cesarskich. Techniki wykonania zabiegu cięcia cesarskiego. Cięcie cesarskie w sytuacjach trudnych – pacjentka umierająca i zmarła.	D.W4, D.W5
W5 – NZG	Poród po cięciu cesarskim. T.K.-Definicje związane z VBAC. Korzyści dla matki wynikające z porodu siłami natury po cięciu cesarskim. Wielokrotne cięcia cesarskie a powikłania łożyskowe. Przeciwwskazania do porodu siłami natury po cięciu cesarskim. Prowadzenie porodu siłami natury po cięciu cesarskim. Ryzyko powikłań związane z VBAC.	D.W4, D.W7
	<i>SEMINARIA</i>	
S1 – NZG	Krwawienia i krwotoki podczas porodu – przyczyny i postępowanie położnej. T.K. - Definicja utraty krwi. Określenie krwawienia i krwotoku w położnictwie. Przyczyny pojawienia się krwawień w poszczególnych okresach porodu. Powikłania i postępowanie związane ze zwiększoną utratą krwi w porodzie. Postępowanie w przypadku krwotoku poporodowego z uwzględnieniem roli położnej – rekomendacje PTG	D.W5 D.U1, D.U2, D.U12, D.U13
S2 - NZG	Zaburzenia w zapisie KTG. Podstawowe pojęcia zapisu kardiokograficznego – podstawowa czynność serca płodu, oscylacja, akceleracja, deceleracja, tachykardia, bradykardia. Cechy czynności skurczowej w zapisie. Zaburzenia czynności skurczowej. Przyczyny zaburzeń w zapisie KTG. Zapis nieprawidłowy i jego cechy – postępowanie położnej. Zapis patologiczny i jego cechy – postępowanie położnej	D.W1, D.W4 D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, D.U12, D.U13
S3 - NZG	Poród w znieczuleniu. Postępowanie położnicze stosowne do rodzaju znieczulenia. Definicja bólu i analgezji porodowej. Zmiany fizjologiczne zachodzące w organizmie rodzącej pod wpływem analgezji. Drogi przewodzenia i charakter bólu w poszczególnych okresach porodu. Wskazania i przeciwwskazania do analgezji porodu. Warunki jakie muszą być spełnione do zastosowania analgezji porodowej. farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego. Przygotowanie rodzącej i opieka położnej w opiece nad pacjentką po znieczuleniu zewnątrzoponowm. Leki stosowane w analgezji porodu. Powikłania wczesne i późne po zastosowaniu znieczulenia. Korzyści płynące z zastosowania analgezji dla przebiegu porodu.	D.U4, D.U8

S4-NZG	Ciąża wielopłodowa, decyzja co do drogi porodu, prowadzenie porodu bliźniąt. Kwalifikacja do porodu drogami natury. Postępowanie w porodzie. Organizacja zespołu terapeutycznego. Wymagania sprzętowe do prowadzenia porodu bliźniąt. Opieka nad matką i dziećmi w pierwszych godzinach po porodzie.	D.U1, D.U2, D.U6, D.U8, D.U12, D.U13, D.U14
S5-NZG	Definicja porodu w wodzie, immersji wodnej, porodu do wody. Korzyści wynikające z porodu w wodzie dla rodzącej. Korzyści wynikające z porodu w wodzie dla dziecka. Warunki do porodu w wodzie. Przeciwwskazania do porodu w wodzie. Przygotowanie położnej, rodzącej i rodziny do porodu w wodzie w domu lub w szpitalu.	D.U1, D.U3, D.U4, D.U6, D.U8, D.U10, D.U14
S6-NZG	Opieka nad rodzącą pacjentką niepełnosprawną. Komunikacja z pacjentką z różnymi rodzajami i stopniami niepełnosprawności- technika przeprowadzania wywiadu, sposoby przekazywania informacji, omówienie potrzeb rodzącej. Sposoby przyjęcia porodu z uwzględnieniem preferencji i możliwości pacjentki. Opieka poporodowa nad matką i dzieckiem. Umożliwienie kontaktu przez dostosowanie otoczenia. Opieka i wsparcie dla osoby towarzyszącej z ewentualnymi różnymi stopniami i rodzajem niepełnosprawności.	D.U1, D.U3, D.U5, D.U8
S7-ZNG	Ciąża obumarła. Prowadzenie porodu martwego płodu z uwzględnieniem różnic w postępowaniu okołoporodowym. Trudności w sferze emocjonalnej oraz medycznej. Procedury postępowania ze zwłokami. Prawa przysługujące kobiecie po urodzeniu martwego dziecka.	D.W4, D.W6, D.W13
ĆWICZENIA		
ĆW1 - NZG	Mechanizm porodu w położeniu podłużnym miednicowym. T.K. - Rozpoznawanie w badaniu położniczym zewnętrznym i wewnętrznym. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym miednicowym. Analiza i ocena sytuacji położniczej w badaniu zewnętrznym i wewnętrznym niezbędna do sprawowania opieki nad rodzącą. Algorytm postępowania w przypadku porodu w położeniu podłużnym miednicowym. Samodzielne wykonanie zaliczenia pod kierunkiem nauczyciela.	D.U1, D.U2, D.U6, D.U8, D.U10, D.U13
ĆW2 – NZG	Zabiegi położnicze stosowane przy porodzie w położeniu miednicowym. T.K. - Pomoc Covjanowa- Brachta i klasyczna. Cel i technika wykonania zabiegu Covjanowa - Brachta i pomocy klasycznej. Zasady obowiązujące	D.U1, D.U2, D.U6, D.U8, D.U10, D.U13

	podczas udzielania pomocy w porodzie w położeniu miednicowym. Samodzielne wykonanie i przeprowadzenie zaliczenie pod kierunkiem nauczyciela.	
ĆW3 – NZG	Przygotowanie ciężarnej/rodzącej do cięcia cesarskiego planowego i w trybie pilnym. Definicje cięcia cesarskiego: planowego, pilnego i w trybie nagłym. Elementy przygotowania bliższego i dalszego do cc. Algorytm bliższego przygotowania do cc. Ćwiczenie umiejętności niezbędnych do przygotowania bliższego do cięcia cesarskiego.	D.U1, D.U2, D.U6, D.U8, D.U10, D.U13
ĆW4 – NZG	Dystocja barkowa. Definicja dystocji barkowej. Przyczyny i zapobieganie dystocji barkowej. Przebieg dystocji barkowej w zależności od stopnia. Postępowanie w przebiegu dystocji w tym schemat HELPERR i zalecenia PTG. Powikłania dla matki i dziecka	D.U1, D.U2, D.U6, D.U12, D.U13, D.U14
ĆW5 – NZG	Poród przy użyciu kleszczy i próżniociągu położniczego. Budowa kleszczy i próżniociągu położniczego. Wskazania i przeciwwskazania do zastosowania narzędzi w porodzie. Warunki do użycia narzędzi. Zasada zakładania i przeprowadzania zabiegu za pomocą narzędzi. Przygotowanie rodzącej, operatora, narzędzi do zabiegu. Zadania położnej w zabiegowym porodzie przy użyciu narzędzi.	D.U2, D.U6
ĆW6 – NZG	Ręczne wydobycie łożyska i kontrola jamy macicy po porodzie. Cel wykonania zabiegu ręcznego wydobycia łożyska i kontroli jamy macicy po porodzie. Wskazania do wykonania zabiegu. Przygotowanie do zabiegu. Technika wykonania zabiegu ręcznego wydobycia łożyska i kontroli jamy macicy po porodzie. Powikłania związane z nieprawidłowym przebiegiem trzeciego okresu porodu oraz konieczności ręcznej i instrumentalnej penetracji macicy.	D.U1, D.U2, D.U13
ĆW7 – NZG	Ćwiczenie zdobytych umiejętności w pracowni niskiej wierności	D.U1, D.U2, D.U6, D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U14
ĆW8 – NZG	Ćwiczenie zdobytych umiejętności w pracowni niskiej wierności	D.U1, D.U2, D.U6, D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U14
ĆW9 – NZG	Poród powikłany dystocją barkową- Centrum symulacji medycznych	D.U1, D.U2, D.U6, D.U12, D.U13, D.U14
ĆW10 – NZG	Poród miednicowy- Centrum symulacji medycznych	D.U2, D.U6, D.U8, D.U10, D.U13
ĆW11 – NZG	Krwotok położniczy- Centrum symulacji medycznych	D.U1, D.U2, D.U13

ĆW12 – NZG	Poród naturalny w warunkach szpitalnych i w domu. T.K. – Definicja porodu naturalnego. Warunki porodu naturalnego w szpitalu i w domu. Rola położnej w takim porodzie w szpitalu i w domu. Korzyści wynikające z porodu naturalnego. Plan opieki nad rodzącą naturalnie w szpitalu. Plan opieki nad rodzącą naturalnie w domu. Trudności w przeprowadzeniu naturalnego porodu w szpitalu lub w domu. Znaczenie rodziny w tym zadaniu.	D.U1, D.U3, D.U4, D.U6, D.U8, D.U10
ĆW13-NZG	Proces pielęgnowania rodzącej w Sali porodowej w nieprawidłowym przebiegu porodu. T.K. – Cechy procesu pielęgnowania. Etapy i fazy procesu pielęgnowania. Źródła i metody pozyskiwania danych o pacjentce. Cele w procesie. Plan opieki w procesie. Kryteria oceny procesu pielęgnowania.	D.W1, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7D.U8, D.U9, D.U10, D.U13, D.U14
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		
	Ocena i interpretacja zapisu czynności serca płodu i zapisu czynności skurczowej mięśnia macicy. T.K. – Wykonanie i interpretacja zapisu kardiokokograficznego u pacjentki objętej opieką w trakcie dyżuru pełnionego w Sali porodowej. Wskazanie cech prawidłowych, zwrócenie uwagi na nieprawidłowości lub patologie i podjęcie odpowiedniego postępowania. Poprawność technicznego wykonania zapisu.	D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, D.U12, D.U13 K1, K2, K3, K4, K5, K6
	. Przygotowanie pacjentki ciężarnej/rodzącej do cięcia cesarskiego w trybie planowym i nagłym. T.K. – Wykonanie zgodnie z przyjętymi rekomendacjami procedur w przypadku przygotowywania pacjentek w trakcie dyżuru do cięcia cesarskiego planowego lub pilnego. Opieka nad pacjentką oczekującą cięcia cesarskiego w trybie planowym	D.U2 K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Instrumentalna kontrola jamy macicy. T.K. – Przygotowanie zestawu, leków, pacjentki do instrumentalnej kontroli. Asysta studenta przy zabiegu instrumentalnej kontroli jamy macicy	D.U1, D.U2, D.U13 K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Obserwacja i pielęgnacja rodzącej we wszystkich okresach porodu. T.K. – Pielęgnacja rodzącej w poszczególnych okresach porodu. Prowadzenie samodzielnej obserwacji rodzącej w poszczególnych okresach porodu. Współpraca z personelem Sali porodowej	D.U1, D.U2, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7, D.U8, D.U9, D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Krwotoki – postępowanie położnicze. T.K. – Przyczyny, objawy, leczenie w przypadku zwiększonej utraty krwi lub krwotoku w okresie okołoporodowym. Różnicowanie krwawień. Rola położnej w postępowaniu	D.U1, D.U2, D.U12, D.U13, D.U48, D.U56, K1, K2, K3, K4, K5, K6

	Dystocja barkowa – postępowanie położnicze. T.K. – Przyczyny, objawy dystocji barkowej. Konsekwencje dla matki i dziecka. Sposób postępowania. Rekomendacje PTG. Rola położnej.	D.U1, D.U2, D.U6, D.U12, D.U13, K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Leki Sali porodowej – T.K. – Grupy leków stosowanych w Sali porodowej. Warunki i sposób podawania. Działanie tych leków oraz ich skutki uboczne	D.U1, D.U8, D.U13D, K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Opieka położnicza nad rodzącą oraz położnicą z dzieckiem w przypadku cukrzycy ciążowej.	D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Opieka okołoporodowa nad rodzącą z nadciśnieniem tętniczym. Opieka śródporodowa nad rodzącą z zagrażającą rzucawką.	D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Samodzielna prowadzenie porodu w jego poszczególnych okresach oraz przyjęcie porodu fizjologicznego. Prowadzenie proces pielęgnowania pacjentki pozostającej pod indywidualną opieką.	D.U1, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7, D.U8D.U9, D.U10, K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Samodzielne pełnienie funkcji studenta/ki starszej.	D.U2, D.U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Postępowanie studenta/ki w sytuacjach nagłych i nieprzewidzianych w sali porodowej.	D.U1, D.U2, D.U3, D.U11, D.U12, D.U13, K1, K2, K3, K4, K5, K6

7. LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. Bręborowicz G.H., Markwitz W.: Położnictwo T1. PZWL 2012.
2. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. PZWL 2020.
3. Gauge S., Henderson Ch.: KTG to proste.Edra Urban I Partner. Wrocław 2020.
4. Chapman V., Charles C.: Prowadzenie porodu. PZWL 2010.
5. Rabiej M., Mazurkiewicz B., Nowacka A.: Procedury medyczne w położnictwie. PZWL 2020.
6. Dudenhausen J.: Położnictwo I operacje położnicze. PZWL 2020.
7. Rabiej M., Mazurkiewicz B.: Pielęgnowanie w położnictwie, ginekologii I neonatologii. PZWL 2018.
8. Maciejewski T.: Stany nagłe. Ginekologia I położnictwo. Medical Tribune 2018
9. Szyber B. Dmoch- Gajzlerska E.: Położnictwo w praktyce cz.1. Oficyna Wydawnicza WUM 2019.
10. Szyber B. Dmoch- Gajzlerska E.: Położnictwo w praktyce cz.2. Oficyna Wydawnicza WUM 2020.
- 11.

Uzupełniająca

1. Gaskin I.M.: Duchowe położnictwo.Virgo 2011.
2. Odent M.: Odrodzone narodziny, wyd.Bela Med.
3. Leboyer F.: Poród bez przemocy, wyd. Mamaniana

Rekomendowane strony internetowe:

<https://cnol.kobiety.med.pl/pl/www.pzh.gov.pl>

<https://www.who.int>

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8	Egzamin testowy	Uzyskanie 60% prawidłowych odpowiedzi: 60-69% 3 (dst) 70-79% 3,5 (ddb) 80-89% 4 (db) 90-95% 4,5 (pdb) 96-100% 5 (bdb)
D.W6, D.W7, DU3	Projekt grupowy	Prezentacja projektu
D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U7, D.U8, D.U9, D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, D.U14, K1, K2, K3, K4, K5, K6	Obserwacja w działaniu, przygotowanie procesu pielęgnowania	Prawidłowe wykonanie zadania
D.U6, D.U7, D.U8, D.U9, D.U.10, D.U12, D.U13	Egzamin OSCE	Zaliczenie na podstawie uzyskania 70% przyznawanych punktów

9. INFORMACJE DODATKOWE

NZG – strona internetowa Zakładu Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej

<https://zdg.wum.edu.pl/>

Studentów obowiązuje obecność na seminariach i ćwiczeniach – w przypadku nieobecności proszę o skontaktowanie się z osobą prowadzącą w celu ustalenia odrobienia zajęć

Studentów obowiązuje:

- obecność na zajęciach wykładowych, seminaryjnych i ćwiczeniowych
- przestrzeganie zaleceń bezpieczeństwa i higieny oraz zaleceń epidemicznych.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.